

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

datum 15 februari 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36410 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2024

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 15 februari 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en PVV.

Tegen: PvdD en FVD.

De fractie van de BBB wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden tegen artikel 22 van de departementale begrotingsstaat te hebben gestemd.

De stemmingen over de amendementen vonden plaats op 15 februari 2024.

Aangenomen amendementen

Begrotingsstaat Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken Begrotingsstaat Artikel 51 Nog onverdeeld

6 → 7 → **15** (Grinwis c.s.) over middelen voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Met dit amendement wordt een begin gemaakt om het tekort bij het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb-regeling) op te lossen. De provincies hebben goed onderbouwd aangegeven dat zij onvoldoende budget hebben om het vanaf beheerjaar 2023 door agrariërs aangevraagde beheer te beschikken. Agrarische collectieven hebben de afgelopen jaren het beheer uitgebreid tot iets meer dan 100.000 hectare. In het Nationaal Strategisch Plan (NSP) is echter onvoldoende budget opgenomen om het volledige bestaande agrarische natuur- en landschapsbeheer volledig te blijven betalen vanaf 2023. Om dit tekort teniet te doen is circa € 20 miljoen per jaar extra nodig voor het bestaande

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum [datum]

blad 2

areaal. Voor de resterende looptijd van het huidige GLB (2023–2027) komt dat neer op in totaal € 100 miljoen.

Het ANLb valt onder «Natuur en biodiversiteit op land», artikel 22. Vanuit de nog onverdeelde middelen op artikel 51 wordt met dit amendement voor het jaar 2024 € 12,6 miljoen overgeheveld naar artikel 22 van de begroting. Daarnaast is onder «Natuur en Biodiversiteit op land» op artikel 22 € 7,772 miljoen ruimte binnen het budget van de Regeling Versneld Natuurherstel, waarmee volgend jaar in totaal € 20,372 miljoen extra beschikbaar komt voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. De indieners beogen voorts dat in lijn hiermee ook voor de jaren na 2024 het benodigde budget beschikbaar komt om ten minste het bestaande areaal aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer te blijven vergoeden, waarbij de indieners in overweging geven hiervoor ook de dit jaar (2024) nog te verwachten onderuitputting en de resterende LPO-middelen van na 2024 te benutten.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, NSC, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en PVV.

Begrotingsstaat Artikel 21 Land- en tuinbouw

26 → 28 → **31** (Vedder c.s.) over middelen voor de regeling Vestigingssteun jonge landbouwers

Dit amendement betreft een overheveling binnen de LNV-begroting van een bestaande reservering voor jonge boeren (€ 63 miljoen vermogens versterkend krediet (VVK)) naar de nieuwe en beter ingerichte regeling Vestigingssteun jonge landbouwers. Met deze overheveling wordt het samenvoegen van de beschikbare budgetten voor deze regeling versneld afgerond, zodat de regeling nog in het voorjaar van 2024 opengesteld kan worden voor het volledige bedrag, zoals voorzien in het concept landbouwakkoord.

Deze regeling vestigingssteun is aangekondigd in de begroting 2024 en is verankerd in het GLB-NSP. Middels dit amendement kan ook tijdig worden voldaan aan afspraken uit het GLB-NSP, waarin is uitgegaan van 3.000 bedrijfsovernames over de gehele GLB-periode. Met het samenvoegen van deze budgetten kan de regeling opgesteld worden voor een bedrag van € 80.000 per jonge boer, waarmee het een substantiële ondersteuning is voor overname en verduurzaming van agrarische bedrijven door jonge startende agrariërs.

Met dit amendement worden de uitgaven op artikel 21 in 2024 met € 19,9 mln. opgehoogd. Indieners verzoeken het kabinet ook om in het verlengde daarvan de uitgaven op artikel 21 in 2025 en verder op te hogen in het ritme € 12,5 mln. (2025), € 14,3 mln. (2026) en € 16,3 mln. (2027). Dekking wordt gevonden in de module vermogensversterkend krediet (VVK) van de begrotingsreserve Borgstellingsfaciliteit.

Aangenomen. SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en PVV.

Begrotingsstaat Artikel 21 Land- en tuinbouw

27 (Flach) over extra middelen voor de ecoregeling

In 2023 bleek dat door de hoge deelnamebereidheid onder agrarische ondernemers voor het uitvoeren van eco-activiteiten in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid het beschikbare budget van de GLB-middelen ontoereikend te zijn. Om kortingen op de tarieven voor de ecoregeling te voorkomen en het vertrouwen van deze ondernemers niet te beschamen stelt de regering voor 50 miljoen euro ter beschikking te stellen uit de

datum [datum]

blad 3

reservering voor het Transitiefonds op de aanvullende post (nota van wijziging, Kamerstuk 36 410-XIV, nr. 21). Dit betreft alleen de compensatie van de korting op de tarieven in 2023. Indiener stelt voor eenzelfde budget ook te reserveren voor 2024 om te voorkomen dat tarieven verlaagd of voorwaarden aangescherpt moeten worden en ondernemers opnieuw alles moeten doorrekenen of zelfs afhaken. Juist de ecosysteemdiensten dragen bij aan het halen van doelen in het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Om dit te realiseren wordt het verplichtingenbedrag voor 2024 verhoogd met 50 miljoen euro. De uitbetaling van de ecoregeling voor 2024 zal plaatsvinden in 2025. Evenals bij de genoemde nota van wijziging is nog Europese goedkeuring nodig voor deze inzet van nationale middelen. Als deze goedkeuring onverhoopt niet komt, zullen de middelen terugvloeien naar de reservering voor het Transitiefonds.

Dekking wordt net als bij de eerder genoemde nota van wijziging gevonden op de Aanvullende Post Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur door de daarop resterende middelen voor het jaar 2024/2025 met 50 miljoen euro te verlagen.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, Volt, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en PVV.

Begrotingsstaat Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

Begrotingsstaat Artikel 51 Nog onverdeeld

29 → **30** (Bromet c.s.) over middelen voor kruidenmixen voor de verrijking van grasland

Met dit amendement wordt de verrijking van 1.000 hectare grasland gestimuleerd met de cofinanciering van kruidenmixen, gedekt vanuit artikel 51 Nog onverdeeld. In het verleden heeft het ministerie eenzelfde bijdrage geleverd, waarna Urgenda en LTO het initiatief hebben overgenomen. Melkveehouders konden voor maximaal 3 hectare kruidenmix met 150 euro korting aanschaffen, inclusief begeleiding.

Honderden boeren namen deel aan het initiatief. 77% van de deelnemende melkveehouders ziet er de voordelen van in en wil ermee door. En daarmee leveren ze een bijdrage aan klimaat, bodem, biodiversiteit en aterkwaliteit. Elke hectare kruidenrijk grasland scheelt 500 kilo stikstof-kunstmest en 1.000 kg CO₂-uitstoot. Bovendien wordt de bodem beter bestendig tegen droogte en is het aantrekkelijk voor insecten.

Aangenomen. Voor: SP, Groenlinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA en JA21.

Verworpen en ingetrokken amendementen

Begrotingsstaat Artikel 50 Apparaat

78 (Omtzigt) over een reductie op voorlichters bij de rijksoverheid

Het aantal voorlichters bij de rijksoverheid is tussen 2015 (494 FTE) en 2023 (716FTE) met meer dan 40% toegenomen. Indiener is van mening dat er een te grote focus hierop ligt en daarom dient hij (net als twee jaar geleden bij de begroting) een reeks amendementen in, die per departement tussen de 5% en 10% korten op de kosten van voorlichting. Het is wenselijk om deze beweging de komende jaren door te zetten.

datum [datum]

blad 4

Indien dit twee jaar wordt doorgevoerd, zijn er middelen om een kennisinstituut op te zetten voor de hervorming van het belasting en toeslagenstelsel. Dat voorstel zal volgend begrotingsjaar worden ingediend.

Ingetrokken.

Begrotingsstaat Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

24 (Flach) over middelen voor waterputten als bluswatervoorziening

Het gevaar van natuurbranden neemt toe. In de Rijksbrede Risicoanalyse van 2022 is het natuurbrandrisico opgeschaald van waarschijnlijk naar zeer waarschijnlijk en van ernstig naar het niveau tussen ernstig en zeer ernstig in. Dit wordt onderstreept in het Natuurbrandsignaal '23 van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (januari 2023). De natuurbrandgevoeligheidskaart (Deltares, 2021) laat zien dat de Veluwe een van de gebieden is met de grootste risico's. Juist hier is ook sprake van de aanwezigheid van veel bewoning, vakantieparken, zorginstellingen en hoofdinfrastructuur. De betrokken veiligheidsregio's hebben samen met de betrokken provincie en gemeenten de handen ineen geslagen voor een versnelling van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandrisico. Hiervoor is onder meer een investering nodig in een honderdvijftigtal waterputten als bluswatervoorziening.

Gelet op het nationale belang van natuurbescherming en brandveiligheid stelt de indiener voor om als eerste stap vier miljoen euro uit te trekken voor het versneld verbeteren van de brandveiligheid van natuurgebieden. Naar verwachting zal twee miljoen hiervan in 2024 uitgegeven kunnen worden. Het restant is bestemd voor het jaar 2025. Hiermee kunnen de noodzakelijke waterputten geslagen worden in de Veluwe, maar mogelijk ook in andere gebieden waar de natuurbrandrisico's in combinatie met maatschappelijke kwetsbaarheid groot zijn. Indiener verzoekt de regering om de middelen in het juiste kasritme te plaatsen.

Dekking van het amendement wordt gevonden op de Aanvullende Post Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur door de daarop resterende middelen met € 4 miljoen te verlagen.

Verworpen. Voor: SP, DENK, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21, FVD en PVV.

Begrotingsstaat Artikel 23 Kennis en innovatie

25 (De Groot) over middelen voor de verhoging van het EIP-subsidieplafond

Een verzameling aan oorzaken bij de stalinrichting veroorzaakt dat varkens in elkaars staarten bijten, met leed en infectie tot gevolg. Om dit te voorkomen zonder dat daarbij stalmaatregelen worden genomen, kiezen veel ondernemers voor het couperen (afknippen) van varkensstaarten. Helaas wordt al 30 jaar gedoogd dat er nog steeds varkensstaarten worden afgeknipt. Hierdoor blijven echte oplossingen, zoals stalmaatregelen, uit.

Door de motie Tjeerd de Groot (Kamerstuk 28 286, nr. 1305) worden dit type fysieke ingrepen daadwerkelijk verboden in 2025. Dit betekent dat varkenshouders maatregelen zullen moeten nemen om te voorkomen dat varkens uit verveling, frustratie of andere oorzaken elkaar gaan bijten. De subsidie die boeren tijdens een pilot-periode daarin ondersteunt, is het 'European Innovation partnership' (EIP), dat zowel in 2024 en 2025 €2,5 miljoen beschikbaar stelt.

datum [datum]

blad 5

Voor de periode van 2024 is de subsidieregeling ruimschoots overtekend. In totaal is €3,5 miljoen subsidie aangevraagd. Met het welzijn van de varkens en het naderende verbod in 2025 in het achterhoofd is het des te belangrijker dat welwillende boeren ondersteund worden in hun dierenwelzijnsambities. Dit amendement maakt €1 miljoen vrij om het subsidieplafond op te hogen naar de benodigde €3,5 miljoen. Indiener doet een oproep aan het kabinet om de relevante wet- en regelgeving waar nodig aan te passen.

Dekking wordt gevonden in de beleidsmatig gereserveerde middelen binnen artikel 23.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en FVD.